De Rozet van Berkoop - Route West

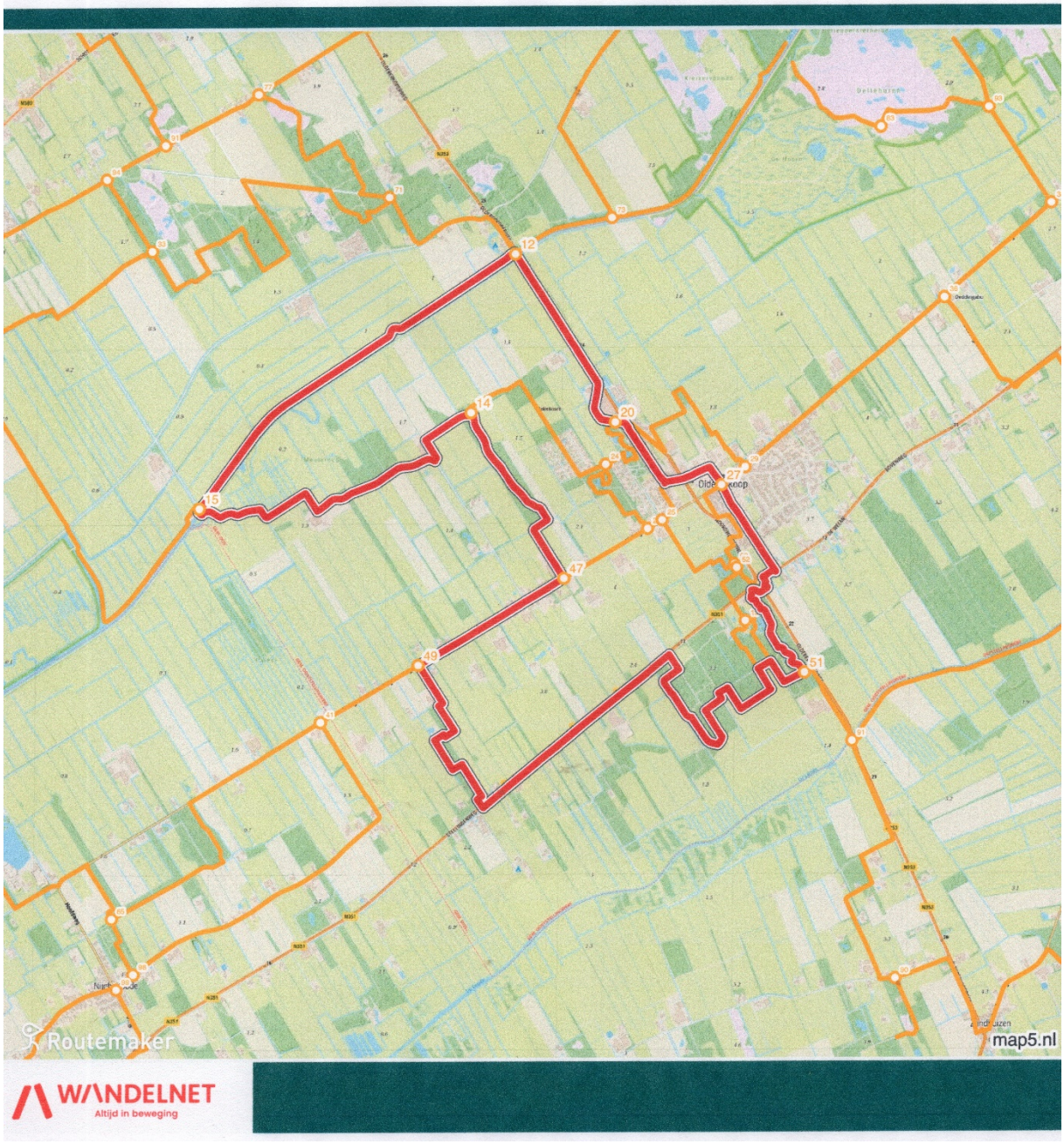

WANDELNET
Altijd in beweging

De Rozet van Berkoop - Route West (14.6 km)

De route loopt o.a. via het centrum langs het kerkhof, door de Koepelbos naar achteren . Via de 2e Pieter Boslaene en Lukkesheide over Sluis I en langs de Tsjonger.

Start: Vanaf Lunia naar nummer 27

	Start aan de voorkant van Lunia **Tip1!** Ga naar links en steek de Heerenveenseweg over. Daarna loop je door De Willinge Prinsstraat en komt daarbij langs Vredewoud **Tip2!** en de kerk. **Tip3!** Het paaltje met nummer 27 staat vlak bij het beeld van de Geit **Tip4!**
Van 27 naar 51	Vanaf 27 ga je rechtdoor over een klein paadje tussen huisnummer 1 en 2. Het pad wordt een schelpenpaadje dat loopt langs het kerkhof. Na het kerkhof steek je een klinkerweg over en vervolg je het fietspad (dat wordt nu een betonpad). Aan het eind van het fietspad steek je de N351 over en gaat rechtsaf via de parallelweg naar de rotonde. Hier oversteken en loop nog 50 m verder over de parallelweg naar het hek met de tekst Koepelbosch aan je linkerhand. Sla hier linksaf en volg nu de pijlen van het wandelnet richting 51. Volg het bospad **Tip5!**. Je loopt langs de vijver **Tip6!** en komt met enige bochten achter in het bos.
Van 51 richting 13	Ga bij 51 rechtsaf en vervolg het bospad ga met de bocht mee naar rechts en ga bij de volgende pijl op de viersprong **niet rechtdoor** naar 13 maar ga daar linksaf. Na ongeveer 100 meter kom je weer op een viersprong. Ga hier linksaf en volg nu weer de pijlen.
Van hier naar 49	Vervolg het bospad via de pijltjesroute. (Let op, knooppunt 49 vind je pas na vier kilometer aan de Wolvegasterweg) Je loopt via diverse paadjes en paden een beetje slingerend door het bos en komt uiteindelijk weer op de N351. Sla linksaf en loop bijna 2 km op de parallelweg. Sla rechtsaf en loop naast Amnesia een graspad in. Loop via deze 2e Pieter Boslaene **Tip7!** naar de Wolvegasterweg
Van 49 naar 47	Sla rechtsaf en loop 1500 m op de Wolvegasterweg. Laat de Meulereed links liggen en loop door op de Wolvegasterweg tot nummer47
Van 47 naar 14	Sla linksaf een bospad in. Achter in het bos **Tip8!** vindt je nummer 14
Van 14 naar 15	Sla linksaf en vervolg het bospad, dit gaat over in een graspad. Na een haakse bocht naar links kom je op een asfaltweg; de Meulereed. Ga rechtsaf en loop 1 km op de Meulereed. Ga rechtsaf een fietspad op. Vervolg dit fietspad tot de Sluis **Tip9!**
Van 15 naar12	Steek de sluis over en ga rechtsaf het fietspad op. Loop 2300 m over dit fietspad langs het Tsjongerkanaal
Van 12 naar 20	Loop voor de brug **Tip10!** schuin naar links omhoog en ga rechtsaf over de brug. Vervolg het fietspad. Dit loopt achter de voormalige CAV langs
Van 20 naar Lunia	Vanaf nummer 20 loop je door tot het einde van het fietspad en gaat rechtsaf via de Molenhoek. Aan het eind van de Molenhoek sla je linksaf en sta je weer aan de voorkant van Lunia.

Tips voor Route West

Tip1! Algemene Tip over Lunia! De start van alle acht routes is bij Hotel Restaurant Lunia. Hier een beknopte geschiedenis: Lunia is in 1851 gebouwd door Sebald Godfried Manger Cats, die toen griffier was bij het gerecht in Oldeberkoop. Hij trouwde in 1852 met Riemkje Lunia Mulier, die in 1854 beviel van een tweeling. Helaas stierf Riemkje een paar weken na de bevalling. Sebald Godfried gaf het huis toen de naam Lunia. In 1855 verhuisde hij naar Wolvega. Piet Willinge Prins heeft in 1895 het pand gekocht en er een verdieping bovenop gezet, maar de naam Lunia bleef gehandhaafd. Later woonde er nog jaren een huisarts, dokter Annema. Vanaf 1969 fungeerde Lunia als gezinsvervangend tehuis voor meisjes, totdat het in 1985 verkocht werd en de functie kreeg van een Hotel Restaurant.

Tip2! Tussen Lunia en nummer 27 zie je Villa Vredewoud, in 1899 gebouwd, in opdracht van Epke Willinge Prins. Het in Jugendstil opgetrokken gebouw toont nog de rijkdom van haar vroegere bewoners. Op de hoek staat Klein Vredewoud, destijds de woning van de tuinman van Vredewoud. Er staat een zeer oude kastanjeboom in de tuin. Daartegenover staat de oude pastorie uit 1838.

Tip3! Vlak voor nummer 27 passeer je de kerk uit de eerste helft van de 12e eeuw. De toren werd in 1585 opgeblazen en we kregen er daarna rond 1606 een tien meter lagere toren voor terug. Ook het koor van de kerk is diverse keren opnieuw uitgebouwd en ook vergroot. Je kunt aan dat achterste gedeelte zien dat er stenen in verwerkt zijn uit verschillende tijden. De grootste stenen, kloostermoppen, zijn het oudst, maar niet zo oud als de tufsteen die is gebruikt voor het middengedeelte. Bijna tegen de noordelijke muur van de kerk vind je het graf van Riemke **Lunia** Mulier en haar man Sebald Godfried Manger Cats, de griffier en latere kantonrechter in Oldeberkoop die **Lunia** heeft laten bouwen. Riemke stierf in het kraambed in 1854 bij de geboorte van een tweeling. (zie ook het verhaal “De Engel” in het boek Van huizen en huisjes, dat ligt bij Lunia)

Tip4! Bij nummer 27 zie je het beeld van de geit Snoesje. Het verwijst naar de lokale oudejaarsvereniging 'De Geitefok'. Die “leent” vrijwel elk jaar een opvallend object als oudejaarsstunt. Bijvoorbeeld in 2012 de Olympische ringen van het Olympisch Stadion uit Amsterdam en in 2021 het LEGO-standbeeld van André Hazes. Ook haalde De Geitefok in 2022 tijdens de uitzending van de Top2000 de letters TOP van TOP2000 weg. Alle geleende spullen worden altijd keurig terug gebracht.

Tip5! In alle bossen rond Oldeberkoop zijn de paden en de bruggetjes prachtig onderhouden door **de Bosploeg**, een groep vrijwilligers uit het dorp. Overal zijn mooie bankjes geplaatst, soms met de naam van één van de vrijwilligers. Ook het mooie koepeltje in de Molenbos is door hen in ere hersteld.

Tip6! In de Koepelbos zie je in de vijver een eiland met een kunstwerk. Het verbeeldt de Coöperatieve Gedachte van Oldeberkoop. (zie ook het boek “Kunstwerken aan de weg” in te zien bij Lunia.) Je kunt via het bruggetje even het eiland bezoeken.

Tip7! Tussen N351 en nummer 49 loopt je over de 2e Pieterboslaene. Deze is in de jaren 80 van de vorige eeuw aangelegd door Staatsbosbeheer. Op kaarten van staatsbos wordt gesproken over Keileane, maar die ligt meer westelijk. Vroeger liep er iets meer naar het oosten een laan met de naam Pieterboslaene. Deze is door de ruilverkaveling komen te vervallen. Vandaar nu deze naam.

Tip8! Tussen nummer 47 en 14 loop je over Lukkesheide, die is nu sterk bebost. In 2020 zijn de planten van de Lukkesheide geïnventariseerd. Kenmerkende bosflora zijn Salomonszegel, Dalkruid, Drienerfmuur, Dubbelloof en Koningsvaren. De bosjes herbergen ook zeldzame bramen, namelijk Donkere Pluimbraam, Sierlijke Woudbraam en Vroege Roggebraam.

Tip9! Bij nummer 15 sta je bij Sluis I. Deze scheidt de benedenloop en de middenloop van de Tjonger en is voorzien van een pompinstallatie. De Tjonger wordt gevoed door regenwater en kwelwater, dat o.a. afkomstig is van het Drents plateau. Het hoogteverschil is hier 0,90 meter. Aan de bovenzijde verbindt een fietsbrug de noordoever met de zuidoever. De fietsbrug wordt met de hand opgehaald. De Tjonger is tussen 1886 en 1888 ten behoeve van de scheepvaart en de afwatering gekanaliseerd. De sluis en het sluiswachtershuis zijn gebouwd in 1888. De sluis is in gebruik van 15 mei tot 15 september en wordt vooral gebruikt door recreanten die de Turfroute varen. In het fraai verbouwde sluiswachtershuis is tevens een B&B gevestigd.

Tip10! Bij nummer 12 sta je bovenop de Tjongerbrug. Je ziet hier het Tjongerkanaal, Stellingwervers spreken van de Kuunder. Als je naar het westen kijkt zie je rechts een meander (bocht) van de oude rivier de Tsjonger, met daarachter een punt van een schans. Deze zogenaamde Tolbrugschans heeft daar weliswaar nooit gelegen, maar staat wel in het boek Tooneel des Oorlogs van Lambert van den Bosch uit 1675. Het was waarschijnlijk ooit de bedoeling daar een schans aan te leggen. (Er zijn vergevorderde plannen om de schans te reconstrueren en er recreatiewoningen in en bij te bouwen).
Tot 1939 stond hier een tolhek van Piet Willinge Prins, hetgeen niet alleen een financiële barrière was, maar ongetwijfeld ook de taalbarrière heeft vergroot; boven de Tsjonger spreekt men Fries en onder de Kuunder Stellingwarfs.